

Sosyolojiye Giriş - 1

1. Benzer olaylar, benzer ilişki ve nesneler ortak kavramlarla ifade edilir. Zamana ve mekâna bağlı kalmadan kullandığımız bu tür genellemeler, benzerlikler kadar farklılıkları görmemizi de sağlar. Örneğin aile kavramı üzerinden kendi aile yapımızı analiz edebilmek veya belli bir aile yapısından genel bir aile açıklamasına ulaşabilmek gibi.

Paragrafta ifade edilen benzerliklerden yola çıkılarak üretilen genel kavramların sosyolojideki karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sosyal gerçeklik
- B) Sosyal benzerlik
- C) Sosyal olgu
- D) Sosyal olay
- E) Sosyal ilişki

2. Sosyolojik çalışmalarda tek boyutlu yaklaşımlar pek tercih edilmez. Toplumsal yaşamın karmaşık ilişki ağı, yapı-lacak çalışmaları çok yönlü ve kuşatıcı olmaya zorlar.

Bu açıklamada sosyolojik çalışmalarda kullanılan aşağıdaki yaklaşımlardan hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Bütüncül yaklaşımlar
- B) İndirgemeci yaklaşımlar
- C) İstatistiksel yaklaşımlar
- D) Tarihsel yaklaşımlar
- E) İşlevselci yaklaşımlar

3. Kamuoyu araştırmalarında toplumun genel eğilimlerini doğru tespit etmek önemlidir. Her bir insana tek tek ulaşmanın mümkün olamadığı durumlarda, genelin özelliklerini yansıtacak kesimler üzerinde çalışılır. Elde edilen veriler genele uyarlanarak değerlendirme yapılır.

Paragrafta ifade edilen, kamuoyu araştırmalarında sonuca ulaşmak için aşağıdaki yöntemlerden hangisi kullanılmalıdır?

- A) Diyalektik yöntem
- B) Birleştirici yöntem
- C) Tümdengelim
- D) Tümevarım
- E) Analoji

4. “Toplumsal olan, aynı zamanda sosyolojik olandır.” ifadesi, ilkesel olarak sosyolojinin alanını, konusunu ve bilgi kaynağını açıklamaktadır.

Buna göre sosyolojinin en az ilişkili olabileceği alan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarih
- B) Coğrafya
- C) Psikoloji
- D) Antropoloji
- E) Biyoloji

5. I. Anket
II. Görüşme
III. Monografi
IV. Sosyometri

Mültecilerin yaşadıkları ülkelerde toplum tarafından nasıl algılandıklarını ve ne tür bir tepkiyle karşılandıklarını bilmek isteyen bir araştırmacı; yukarıdaki araştırma tekniklerinden hangilerini kullanabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) I ve III.
- D) II ve IV.
- E) I, II ve III.

6. Türkiye’de ilk sosyoloji kürsüsünü O kurmuştur. Medeniyet ve kültür ayrımı üzerinden, Türk toplumunun konumunu Batı toplumları karşısında açıklamaya çalışır. Kültür kavramının karşılığı olarak “hars” kavramını sosyoloji diline kazandıran düşünürümüzdür.

Parçada sözü edilen Türk sosyolog aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Z. Fahri Fındıkoğlu
- B) Mübeccel B. Kırar
- C) H. Ziya Ülken
- D) Ziya Gökalp
- E) Prens Sabahattin

Sosyolojiye Giriş - 1

7. “Sanayileşme” toplumsal bir olgu, Eskişehir’de 1927 yılında Kiremit Fabrikalarının kurulması toplumsal bir olaydır.

Buna göre toplumsal olay ve olgu arasındaki ilişkiyi aşağıdaki yargılardan hangisi en iyi açıklar?

- A) Toplumsal olay toplumdaki topluma değişir, olgu ise değişmez.
B) Toplumsal olgu, toplumda belirli bir zaman diliminde meydana gelen değişimler, olay ise bunların genel adıdır.
C) Toplumsal olay zamandan bağımsız somut kavramlar, olgu ise toplumsal oluşumlardır.
D) Toplumsal olgu toplumsal yaşamda aynı türden birçok değişimin genel ifadesi, olay ise bu tek tek değişimlerin kendisidir.
E) Toplumsal olgu diğer bilimlerin konusu olabilirken, olay sadece sosyolojinin konusuna girer.

8. Bir sınıfta Ali öğretmen fen bilgisi dersini daha etkili hale getirebilmek için grup çalışması yapmaya karar verir. 20 kişilik sınıftaki öğrencileri 4’erli 5 gruba ayırır. Her gruptan 20 dakika süre içinde anlattığı dersin uygulamasına dönük güncel örnekler bulmalarını ve 2 şer dakika bunları sunmalarını ister. 3. grup hariç diğer gruptaki öğrenciler görev paylaşımı yaparak ortak hareket eder ve işbirliği içinde çalışmalarını kusursuz tamamlar. 3. grupta ise sunum bireysel çatışmalar ve rekabet nedeniyle gerçekleşmez.

Bu parçadan yola çıkarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İşbirliği ve biz bilinci toplumsal grubun temel özelliklerindendir.
B) Ortak amaçları gerçekleştirmek grubun verimliliğini artırır.
C) Grup bireylerin toplamından daha anlamlı bir bütündür.
D) Rol ve statü karmaşası grup dinamiğini artırır.
E) Bireyin amacının grup amacıyla örtüşmesi dayanışmayı artırır.

9. Bir araştırmacı piyasaya yeni sürülen bir araba hakkında tüketici düşüncelerini öğrenmek amacıyla bir soru formu hazırlamış ve bu soru formunu arabayı kullanan tüketicilere göndererek okuyup cevaplamalarını istemiştir.

Bu araştırmacı aşağıdaki veri toplama tekniklerinden hangisini kullanmıştır?

- A) Monografi
B) Sosyometri
C) Olay incelemesi
D) Görüşme
E) Anket

10. Braudel’e göre tarih ile sosyoloji bir kumaşın iki yüzü gibidir. Tarih olayları yer ve zaman belirterek açıklarken, o toplumun yapısını mutlaka dikkate almalıdır. Tarih belgelere bakarken toplumsal dinamikleri göz önünde bulundurmalı, sosyoloji ise toplumu anlamak için geçmişten günümüze bütünsellik içinde problemleri ele almalıdır. Sosyoloji, genelleme yapmaktan ziyade geneli görmek için geçmişten günümüze toplumun tarihsel serüvenini anlamaya çalışır.

Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Tarih ve sosyolojinin yöntemi aynıdır.
B) Tarihte olgu, sosyolojide olay önemlidir.
C) Tarih bilimken, sosyoloji değildir.
D) Tarih ve sosyoloji birbirini etkiler.
E) Tarih genelleme yapabilir.

11. I. Herhangi bir nedenle kamuoyu oluşturmak için bir araya gelmiş insanların oluşturduğu kalabalıktır.
II. Belirli bir coğrafi mekanda ortak bir kültürü paylaşan, sosyal gereksinimlerini karşılamak için etkileşen insanların birlikteliğidir.
III. Fiziksel olarak bir arada olmayan ancak birtakım ortak özelliklere sahip kişilerin oluşturduğu bütündür.

Verilen tanımlar sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangisine karşılık gelir?

I.	II.	III.
A) İzleyici kalabalığı	Kalabalık	Toplum
B) Gösteri kalabalığı	Toplum	Toplumsal kategori
C) Gösteri kalabalığı	Toplum	Sıradan kalabalıklar
D) Kalabalık	Toplum	Toplumsal yığın
E) Kalabalık	Toplumsal yığın	Toplum

12. 1492’de Kristof Kolomb’un Yeni Dünya’yı keşfi, 1789 Fransız İhtilali tüm dünyayı etkileyen toplumsal olaylardır. “Keşif” ve “İhtilal” kavramları ise toplumsal olgulara örnek verilebilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sadece toplumsal olaya ait bir özelliktir?

- A) Toplumsal ögeler taşır.
B) İnsan ilişkilerine dayanır.
C) Yeri ve zamanı bellidir.
D) Toplumsal yaşamın bir sonucudur.
E) Toplumlar arası etkileşimler sonucu ortaya çıkar.

